

NOWY

KATOWICE
UL. MIELECKIEGO 8
TELEFON 29-48

10 Gr

REPREZENIACJE

Bielsko, Kolejowa 11, tel. 25-88
Sosnowiec Górska 12, tel. 6-43
Cieszyn, Błotna 28, Rybnik
Mikroja Reja 1, Tarn. Góry,
Lubliniec

Pożar Reichstagu w Berlinie Hasło do rewolucji w Niemczech

Energiczne zarządzenia przeciw komunistom

BERLIN, 28.2. Wczoraj o godz. 10-ej wieczorem w gmachu Reichstagu wybuchł olbrzymi pożar.

Nagle cały budynek stanął w płomieniach. Ogień ukazał się od razu z czterech stron i objął całą kopułę gmachu.

Urzędowo stwierdzają, że zachodzi wypadek podpalenia. Ogłoszony został najwyższy stopień pogotowia alarmowego.

Policja po wkroczeniu do płonącego gmachu ujęła osobnika, który przyznał się do podpalenia. Oświadczył on, że jest członkiem holenderskiej partii komunistycznej. Aresztowany pod silną straż przewieziony został do prezydium policji, gdzie poddano go natychmiastowemu przesłuchaniu.

Liczą się, iż podpalenie nastąpiło ogółem w 20 do 30 miejscach wewnątrz gmachu.

Aresztowany podpalacz nazywa się van der Lubbe. Liczy 24 lata.

BERLIN, 28.2. — Całą noc dzisiejszą Berlin spędził w niestychanym podnieceniu, które ogarnęło nie tylko najszerze rzesze mieszkańców, ale także i władze rządowe.

W kołach politycznych liczą się z możliwością ogłoszenia stanu wyjątkowego, a to wskutek wyników śledztwa, które miało wykazać, iż komuniści planują cały szereg dalszych aktów teroru.

Na wiadomość o wybuchu pożaru przybyli przed płonący Reichstag najwyżsi dostojnicy państwowi z Hitlerem, Papenem, ministrem Goeringiem, który jest równocześnie przewodniczącym Reichstagu, przy był także syn ekskajsera, ks. August Wilhelm.

Kierownictwo dochodzeniem objął osobiście minister Goering. Wydał on natychmiast

rozkaz zarządzenia najostrzejszego pogotowia policji.

BERLIN, 28.2. — W związku z wczorajszym pożarem Reichstagu ukazał się urzędowy komunikat, za wieszający wszystkie dzienniki komunistyczne i socjalistyczne w całym Prusach. Poza to wydano rozkaz prewencyjnego aresztowania całej frakcji komunistycznej.

Komunikat urzędowy ma następujące brzmienie:

„W poniedziałek stanął w płomieniach niemiecki Reichstag. Komisaryczny minister spraw wewnętrznych Prus, Goering po swoim przybyciu na miejsce pożaru objął ogólne kierownictwo nad całą akcją.

Na miejscu pożaru zjawili się również kanclerz Hitler i wicekanclerz von Papen. Ponad wszelkie wątpliwości wczorajszy pożar sanowi najgroź-

niejszy dotychczas w Niemczech akt podpalenia. Dochodzenie policyjne ustaliło, że w całym gmachu, od dolnych kondygnacji począwszy, aż do kopuły, założone były ogniska pożaru.

Ogniska te składały się z preparatów w smole oraz pochodni, które były poumieszczane pomiędzy krzesłami skórzanymi i wśród druków kancelaryjnych Reichstagu, przy drzwiach, firankach, przepierzeniach i w innych łatwo zapalnych miejscach.

Urzednicy policyjni dostrzegli w budynku

osobników z płonącymi pochodniami, do których zaczęli strzelać.

Ujęty został 24-letni murarz van der Lubbe, pochodzący z Leyden w Holandji. Posiada on paszport

holenderski i przyznał się, że jest członkiem komunistycznej partii Holandji.

Środkowa część gmachu doszczętnie spłonęła. Sala posiedzeń, wszystkie trybuny i kuluary są zniszczone. Szkody wynoszą kilka milionów marek.

Podpalenie Reichstagu jest najokropniejszym aktem terrorystycznym bolszewizmu w Niemczech.

Wśród olbrzymiego materiału, destrukcyjnego, odnalezionego przez policję podczas przeszukiwania domu Karola Liebkechta, będącego centralą komunistów w Niemczech, znaleziono szczegółowe instrukcje dla planowego przeprowadzenia akcji terrorystycznej, wzorowanej ściśle na przykładach rewolucji bolszewickiej w Rosji.

Ograniczenie wolności osobistej obywateli w Niemczech

BERLIN, 28.2. — Obradujący bez przerwy od rana gabinet Rzeszy po wysłuchaniu sprawozdania ministra Goeringa, uchwalił dziś jeszcze przedłożyć prezydentowi Hindenburgowi projekt nowego dekretu o ochronie

narodu niemieckiego przed niebezpieczeństwem bolszewickim.

Dekret — jak informuje biuro Conti — zawierać będzie daleko idące postanowienia ograniczające wolność osobistą obywateli.

Rząd jest przeciwny obniżeniu płac górnikom

W związku z toczącymi się w Warszawie i w Katowicach konferencjami na temat zamierzonej przez przemysłowców górniczych obniżki płac górników o 15 proc. — dowiaduje się Agencja „Iskra“, iż czynniki rządowe po wszechstronnym przestudiowaniu sytuacji w górnictwie są zdecydowanie przeciwnie obniżeniu płac.

Wobec tego, iż na Górnym Śląsku istnieje możliwość powołania

komisji arbitrażowo - pojednawczej — wolno się spodziewać, iż w ciągu najbliższych dni komisja ta zbierze się i wyda orzeczenie, może którego płace górników utrzymywane będą na obecnym poziomie.

Jak wiadomo, sprawa płac górniczych w Zagłębiu Krakowskim i Dąbrowskim ma być rozstrzygnięta analogicznie do postanowienia górnośląskiego.

Na gorejącym froncie Chińczycy bronią się zaciekle

TOKIO, 28.2. — Wojska japońskie — mandżurskie kontynuują operacje skierowane od strony północnej na Cził-Feng i Szien-Ping oraz z południa na Szien-Ping i Ling-Juan.

Wojska chińskie stawiają najsilniejszy opór wzdłuż drogi, prowadzącej z Sui-Szung do Ling-Juan.

Kawaleria pod dowództwem gen. Nogi dotarła do skrzyżowania dróg koło Fang-Szen w odległości 40 km. na północo-wschód od Cził-Feng.

HONG-KONG, 28.2. — Piraci chińscy zaatakowali w odległości 2-ch godzin od Hong-Kongu parowiec duński „Diederichsen“ i sterylizowały oficerów załogi śkie rowali go do zatoki Bias.

Tam piraci ograbili okręt, poczem wylądowali na terytorium chińskim, uprowadzając trzech pasażerów 1-ej klasy.

Jeden z oficerów załogi statku duńskiego został ranny w brzuch.

Według tych instrukcji winny być podpalone budynki rządowe, zamki, muzea, oraz inne objekty publicznej użyteczności.

Wydano poza to instrukcje, aby przy rozruchach i starciach wysuwane były

naprzód grupy kobiet i dzieci. Pomimo to

pożar Reichstagu stać się miał hasłem do krwawych rozruchów i do wojny domowej.

Już dziś rano o g. 4-ej miało przystąpić do plondrowania obiektów wartościowych.

Ustalono również, iż z dniem dzisiejszym w całej Rzeszy miały się rozpocząć akty teroru przeciwko poszczególnym osobistościom, przeciwko własności prywatnej i życiu i mieniu spokojnej ludności, jako wstęp do ogólnej zawieruchy w kraju.

Już teraz można stwierdzić, że pierwszy zamach zbrodniczych sił został udaremniony.

Koło godz. 3-ej rano policja obsadziła gmach socjalistycznego organu „Vorwärts“ i skonfiskowała wszelkie druki.

O godz. 6.30 policja opuściła gmach „Vorwärts“. Cały materiał propagandowy do wyborów został skonfiskowany. Ścisła rewizja została także przeprowadzona w lokalach zarządu partii socjalistycznej. Prasa socjalistyczna zakazana została na przeciąg dwu tygodni, komunistyczna na 4 tygodnie. Przeciwnikom władze wystąpiły z całą bezwzględnością.

Do dziś przedpołudnia aresztowano w związku z podpaleniem Reichstagu 80 osób.

Wśród aresztowanych znajdują się wybitni przywódcy komunistyczni, a także posłowie frakcji komunistycznej.

Wielu posłów komunistycznych oddano pod nadzór policyjny, za wieloma rozesłano listy gończe.

Policja w dalszym ciągu przeszukuje wszystkie zakamarki zniszczonego budynku Reichstagu od piwnic do kopuły, poszukując współników podpalacza. Specjalna komisja bada rozmiary zniszczenia. Szkody wyrządzone przez pożar wynoszą wiele milionów.

Nominacje w polskiej dyplomacji

Jak się dowiadujemy, na stanowisko posła w Rzymie mianowany zostanie Jerzy hr. Potocki, brat Alfreda, ordynata na Łańcutcie.

Nominacja p. Michała Mościckiego na stanowisko posła Rzplitej w Wiedniu została już podpisana.

Zastanówmy się trochę...

Prowokacja czy rewolucja?

Na stronie pierwszej podajemy obszerny opis wypadków jakie się rozgrywały w ciągu ubiegłej doby w stolicy Niemiec.

Wspaniały gmach sejmu Rzeszy stanął w ogniu. Warto się zastanowić nad pytaniem kto był istotnym sprawcą tego pożaru i w czym interesie zamach ten leżał.

Oficjalny komunikat rządu niemieckiego stwierdza, że podpalać go był komunista. Przypuśćmy, że tak było istotnie. Jakiż interes mieli dla siebie komuniści

Powrót premiera

Wczoraj zrana powrócił do Warszawy z parodniowego urlopu wypożyczynkowego p. premier Prystor i objął urządowanie.

W godzinach przedpołudniowych p. premier przewodniczył na posiedzeniu komitetu ekonomicznego ministrów, na którym rozpatrywano kilka aktualnych spraw gospodarczych.

Obniżka pensji

w Izbie Przem.-Handl.

ŁÓDŹ 28.2. — Tel. wł. — Na żądanie ministra przemysłu i handlu obniżono wszystkie pensje w łódzkiej Izbie przemysłowo-handlowej, począwszy od dyrektora, a skończywszy na najniższych urzędnikach dńówkowych.

Obniżka wynosi od 10 do 18 proc.

Pochód na Berlin

WIEN 28.2. „Arbeiter Zeitung“ nazywa twierdzenie, że gmach Reichstagu podpalił komunista holenderski, niewiarygodnym. Podpalenie Reichstagu było w interesie narodowych socjalistów, którzy przygotowują nowe akty teroru przeciwko swym przeciwnikom politycznym.

„Arbeiter Zeitung“ twierdzi dalej, że oddziały szturmowe narodowych socjalistów przygotowują się do masowego pochodu na Berlin. W dniu wyborów, albo bezpośrednio potem mają w Niemczech nastąpić niespodzianki polityczne. Na rodowi socjaliści planowali rzekomo proklamowanie ustąpienia Hindenburga. Nawet wbrew jego woli. Od zamiaru tego jednak odstąpili, ponieważ generałowie Reichswehry, którzy są wierni Hindenburgowi, zagrozili oporem.

Bez oszczędności nie będzie budżetu

BUKARESZA, 28.2. Na skutek rozbieżności zdań co do ograniczeń budżetowych między kilkoma ministrami a ministrem skarbu, Magdearu, oświadczył on przedstawicielowi dziennika „Adeverul“, że będzie zmuszony rzec się opracowania budżetu, jeżeli oszczędności niezbędne dla zachowania równowagi budżetowej nie będą wprowadzone.

Wrazie gdyby się tak stało minister zdecydowany jest podać się do dymisji

w tym czynię?

Już w niedziele nadchodząca odbyć się mają w Niemczech wybory do sejmu Rzeszy. Jeszcze 24 godziny temu partja komunistyczna nie była uznana przez rząd Hitlera za nielegalną i szykowała się z całym nakła-

dem wysiłków do walki wyborczej o mandaty do Reichstagu. Komuniści mieli więc wszelkie szanse na przeprowadzenie przedstawicieli swoich wyborców w cichym porozumieniu z partją socjalistyczną, na której listy mieli głosować. Nie chcieli

oni głosować na listy własne, gdyż rząd nosił się podobno z zamiarem natychmiast po wyborach unieważnienia mandatów komunistycznych. Gdyby komuniści w wyborach ponieśli, co było zgóry zresztą niemożliwe, jakąś niespodziewaną porażkę, albo gdyby dosięgli ich po wyborach jakieś represje ze strony rządu, mieliby wówczas jeszcze czas na wyjście do otwartej walki ze znieprawdzonymi hitlerowcami.

Ale dziś, na kilka dni zaledwie przed wyborami, nie wydaje się to nam prawdopodobne. Skłonni jesteśmy raczej przypuszczać, że ma się tu do czynienia z bardzo chytrze pomyślaną i konsekwentnie przeprowadzaną prowokacją ze strony obozu rządzącego.

Pożar gmachu Reichstagu miał być, jak twierdzi rząd, hasłem do wybuchu rewolucji komunistycznej. Rząd do rewolucji dopuścić nie może i przeciwstawia się wszelkim zamachom z całą siłą. I teraz wyłazi szydło z worka.

Zaczynają się masowe arestowania posłów i działaczy komunistycznych. Zamyka się na 4 tygodnie całą prasę komunistyczną, nie pozostawia się w spokoju również socjalistów, konfiskuje się w ich lokalach cały materiał agitacyjny, przygotowany na okres przedwyborczy. Unieruchamia się na przeciąg miesiąca całą prasę socjalistyczną, a więc zupełnie paraliżuje przeciwnika i wydziera mu wszelką legalną broń w walce wyborczej.

Nie stawiamy kropki nad i. Ze stawiamy tylko fakty i porównyujemy korzyści, jakie każda ze stron odnosi z dokonanego w Berlinie faktu.

Jak widzimy, druzgocą przewaga korzyści jest po stronie rządu Hitlera!

Doprawdy, jeżeli pożar Reichstagu nie jest jego zamaskowanym dziełem, to powinien on być wdzięczny komunistom za tak znakomicie podsunięta okazję do wygranania wszystkich autów w tej grze...

Pogoda

Wileńskie, Polesie i Wołyń: po rannych mgłach w ciągu dnia dość pogodnie. Nocą silny, dniem umiarkowany mróz. Slabe wiatry wschodnie.

Pozostałe dzielnice: rano mglisto, miejscami chmurno — potem rozpozodzenia. Umiarkowane mrozy. Slabe wiatry z kierunków wschodnich.

Wróżby na dziś

Godziny ranne nie zapowiadają się pomyślnie, gdyż mogą nas narazić na nieporozumienia, straty lub zamieszanie w okresie wcześniejszym, a później krótko przed godz. 10-tą — przyniesie mogą przeszkody, zwłoki lub gorze nastroje.

Później między godz. 13-tą a 14-tą zaznaczy się lepsza passa w związku z zainteresowaniami artystycznymi, nowymi wzruszeniami i nastrojami.

Ustawa akademicka w komisji senackiej

W senacie odbyła się wczoraj na komisji oświatowej dyskusja szczegółowa nad projektem ustawy akademickiej.

Do godz. 12-ej w południe przedyskutowano 15 pierwszych artykułów projektu, przy czym do art. 3-go, który, jak wiadomo wzbudza najwięcej za-

strzeżeń, — senator Thullie zgłosił poprawkę, by związanie i tworzenie nowych wydziałów i katedr wymagało każdorazowo ustawodawczego załatwienia.

Pełny Senat zakończył wczoraj obrady nad budżetem państwa na rok 1933—34.

Koniec bandy z pow. brzeskiego Samobójstwo 2 zbirów po walce z policją

Dnia 28 lutego b. r. policja stoczyła walkę z trójką groźnych bandytów, poszukiwanych od dłuższego czasu listami gończymi za szereg krwawych napadów i zabójstwo rabunkowe.

Policja w Kamieniu Koszyrskim otrzymała wiadomość, że w kolonii Zagłusze ukrywają się trzej bandyci 31-letni Konstanty Antypa, 29-letni Stanisław Regulski i 30-letni Dymitr Hryciuk.

Do kolonii wyjechał niezwłocznie oddział policji. Hryciuk był kuzynem gospodarza Stefana Burczaka, do jego też domu przedewszystkiem skierowali się policjanci. Jeden z posterunkowych wszedł do środka i zastał bandytów przy kolacji.

Na jego widok bandyci porwali się z miejsc i wypchnęli go z domu, zatarasowując drzwi. Następnie przez okna zaczęli strzelać do policjantów. Burczaka i jego dzie-

ci wepchnęli do piwnicy i tam go zamknęli.

Zaczął się oblężenie bandytów w którym brało udział około 20 policjantów. Oblężenie trwało od północy do godz. 6 rano.

W pewnej chwili strzały z wewnątrz domu ucichły — policjanci przypuścili atak do drzwi.

Wówczas padły dwa pojedyncze strzały — to dwaj z bandytów Antypa i Regulski popełnili samobójstwo. Towarzysz ich Dymitr Hryciuk nie zdołał już pozabawić się życia.

Kula, którą zastrzelił się jeden z jego przyjaciół, przeszła przez czaszkę samobójcy i utkwiała w prawym ramieniu Hryciuka, druzgocąc kość. Rewolwer wypadł z ręki bandyty.

W tej chwili do domu wkroczyli policjanci. Hryciuka ujęto i odstawiono do więzienia. Odpowiadać on będzie przed sadem doraźnym.

Wyższy urzędnik skarbowy pod zarzutem nadużyć

Władze sądowo-prokuratorские w Warszawie prowadzą energiczne dochodzenie, w związku z niezwykle sensacyjną skargą właścicielki kawiarni w stolicy p. Millerowej.

P. Millerowa złożyła prokuratorowi przy sądzie okręgowym w Warszawie skargę na jednego z wyższych urzędników izby skarbowej, p. Szewskiego, który do spółki z niejakim Rosenbergiem miał się dopuszczać nadużyć i przywłaszczenia sum przy przelewach nadpłaconych pieniędzy.

Obrońca oskarżonego Szewskiego, adw. I. Ettinger, zwrócił się do sądu z prośbą o przeprowadzenie ekspertyzy ksiąg skarbowych. Za przysiężony buchalter sądowy, p. Kwieciński znalazł szereg nieścisłości w ksiązkach. Obecnie władze sądowe postanowiły przeprowadzić poraz drugi szczegółową rewizję tych ksiąg.

P. Szewski pozostaje pod zarzutem przywłaszczenia pewnych sum. Procederem tym miał się zajmować od dłuższego czasu przy pomocy pośrednika Rosenberga.

Wybuch tlenu Trzy śmiertelne ofiary

BERLIN 28.2. W jednej z fabryk w Norymberdze nastąpiła w pomieszczeniach po południu eksplozja butli skroplonego tlenu, która pociągnęła za sobą trzy ofiary śmiertelne. Przyczyna wybuchu dotąd nie wyjaśniona.

Kierownik zakładów fabrycznych i mechanik ponieśli śmierć na miej-

scu, drugi mechanik zmarł w drodze do szpitala. Budynki fabryczne noszą liczne ślady eksplozji. Ramy okienne, a częściowo i ściany zostały wyrwane. W całej okolicy powylały wszystkie szyby. Oddział maszyn, w którym nastąpił wybuch przedstawia obraz zupełnego zniszczenia.

W piątek i sobotę strajkują wszystkie Zagłębia węglowe w Polsce

Skandaliczne szczegóły tajnego memoriału przemysłowców

Najaktualniejszym tematem dnia, nie tylko na Górnym Śląsku ale i w całej Polsce, jest kwestia obniżki ceny węgla przy utrzymaniu dotychczasowego poziomu płac w górnictwie.

Zapytywani przez nas prywatnie przemysłowcy węglowi w czym leży

właściwa przyczyna oporu w kierunku utrzymania oficjalnie dotychczasowego cennika konwencji, kiedy

nikt go się nie trzyma a udzielane honorarne rabaty przez padają w kieszeniach pośredników i

zmnieszając możliwości zbytu, oświadczyli nam w przystępie szczerości, że powodem tego jest w pierwszym rzędzie kwestia

ceny węgla dla kolei, co do której zawarta umowa przez widuje, iż na wypadek obniżki cennika, o taki sam procent ulega zniżeniu cena węgla „kolejowego”, a także kwestia czysto koniunkturalna, jak np. gdyby miały miejsce silne mrozy lub coś w tym rodzaju, co wpłynęłoby na wzmożenie konsumpcji to automatycznie zniósłoby się rabaty i do kas przedsiębiorstw węglowych wpływałaby bardzo zbliżona do, że przemysł węglowy nie ma kwota utargów krajowych.

Jak więc z powyższego wynika łupienie konsumenta krajowego odbywa się li tylko z tego powodu, że przemysł węglowy nie ma ochoty oddać węgiel przedsiębiorstwu państwowemu po cenie nawet nieco wyższej, niż płaci dzisiaj każdy większy handlarz a także, ponieważ oficjalny cennik chce się pozostawić

na wszelki wypadek. Ze korzystają z tego pośrednicy i najprzeróżniejsze firmy węglowe, to o to nikogo serce nie boli a raczej wręcz przeciwnie, bo cały szereg „generałów” tego przemysłu jest właścicielem mniej lub więcej cichym czy głośnym dużych firm handlujących węglem. Obniżka więc ceny węgla nie może skutkiem tego leżeć w ich interesie.

A kwestia płac robotniczych? Posłuchajmy, co na ten temat mówią, a raczej ośmielają się mówić przemysłowcy węglowi w swoim tajnym memoriale.

„Jeśli idzie o ewolucję zarobków w samej Polsce, to stwierdzić należy, że mimo katastrofalnej sytuacji przemysłu i mimo stosowanych liczących światełek,

zarobki te nie spadły w tym stosunku, żeby fakt ten mógł się dotkliwie odbić na budżecie robotniczym. W porównaniu z 1927 r. zarobek w gotówce na dniówkę był

w 1932 r. tak na Górnym Śląsku, jak i w Zagłębiu Dąbrowskim, tak w nominalnej, jak zwłaszcza w realnej wartości

bez porównania wyższy. Wskaźnik zarobku realnego na dniówkę, biorąc wskaźnik z r. 1927 za 100, wynosił w 1932 r. przeciętnie dla Górnego Śląska 155,0, a dla Zagłębia Dąbrowskiego 149,7, w czwartym kwartale 1932 r. prze-

ciętnie dla Górnego Śląska 159,7, a dla Zagłębia Dąbrowskiego 157,3...”

„Tak więc mimo trwającego od trzech lat niebywałego kryzysu gospodarczego, mimo katastrofalnej sytuacji przemysłu węglowego, mimo konieczności stosowania światełek,

miesięczny zarobek realny robotnika w przemyśle węglowym utrzymał się na poziomie znacznie wyższym,

niż w stosunkowo pomyślnym dla niego roku 1927-ym...”

A dalej: „Sytuacja robotników, zatrud-

nionych w przemyśle węglowym jest idealna... osiągane przez nich zarobki są nadmierne... przekraczają bardzo poważnie ustalone urzędowo minimum miesięcznych kosztów utrzymania”.

„Jeżeli przedstawiona wyżej sytuacja robotników, zatrudnionych w przemyśle węglowym, i cyfry ich zarobków oraz zmiany w ich dochodach w stosunku do r. 1927 porównamy z sytuacją i dochodami innych warstw społecznych w Polsce, a zwłaszcza z sytuacją i zarobkami robotników zatrudnionych w innych gałęziach przemysłu, lub

z sytuacją niższych funkcjonariuszów państwowych, to będziemy mogli bez przesady stwierdzić, że w porównaniu z resztą społeczeństwa w Polsce i w uwzględnieniu niesłychanego, bo do 50 proc. dochodzącego spadku produkcji i ogólnego dochodu społecznego,

robotnik zatrudniony w przemyśle węglowym... właśnie nie prawie nie ucierpiał”.

Dalej w swym tajnym memoriale pisał baronowie węglowi...

„zamierzona przez nas obniżka bynajmniej nie będzie stanowiła dla robotników, w przemyśle węglowym zatrudnionych, jakiejś nadzwyczajnej i krzywdzącej ofiary, skoro nawet i po dokonaniu obniżki miesięczne zarobki realne, jak wynika z obliczenia, pozostaną jeszcze w dalszym ciągu wyższe,

niż przeciętne zarobki realne w 1927 r...”

A w zakończeniu czytamy: „Konieczność tej obniżki zarobków rozumieją obecnie sami robotnicy”.

„O ile dawniej każdy zamiar obniżki zarobków uważany był przez masę robotniczą za akcję, zmierzającą do powiększenia zysków przemysłu i natrafiał skutkiem tego na zdecydowany opór, o tyle dzisiaj robotnicy, rozumiejąc, że tylko ta droga prowadzi do ocalenia, napewno ustosunkują się pozytywnie do tej konieczności, jaką jest obniżka zarobków i przeciwdziałanie jej nie beda”.

„To też, zdaje się, nie ulegać wątpliwości, że jeśli w obecnej sytuacji będzie przemysłowi węglowemu pozostawiona swoboda bezpośrednich rokowań z robotnikami bez współdziałania i interwencji Komisarzy Demobilizacyjnego, Komisji Arbitrażowej i Pojednawczej, inspektorów pracy i t. d., to drogą takich bezpośrednich rokowań między zainteresowanymi stronami obniżka zarobków szybko i łatwo da się przeprowadzić.

W obecnej chwili nie idzie zatem o ingerencję rządu w kierunku obniżenia zarobków, która mogła być wówczas wskazana lub potrzebna, gdy strony nie mogły ze sobą same dojść do porozumienia, a tylko zaniechanie wszelkich ingerencji i pozostawienie obu stronom, t. j. pracodawcom i robotnikom swobody rokowań i decyzji”.

Tak przecież pisać mogą tylko szaleńcy!

Czynnik rządowi nie zamierzają jednak pójść po drodze sugestii baronów węglowych i niedwuznacznie wypowiedziały się, że do obniżki zarobków nie dopuszczają.

Robotnicy zaś na zamach przemysłowców odpowiedzeli jednolitym frontem, zażądali wycofania wypowiedzenia umowy zarobkowej i na poparcie swego żądania proklamują na piątek i sobotę, t. j. 3 i 4 marca protestacyjny strajk we wszystkich zagłębiach węglowych w Polsce.

Sympatje całego społeczeństwa są po stronie walczących górników.

(J. K.)

2x pomnożyć w najkrótszym czasie liczbę radjoabonentów

powinno być dążeniem każdego radjosluchacza

Uzyska on wówczas jeszcze ciekawsze audycje,
jeszcze lepsze koncerty,
jeszcze wybitniejszych wyś. nawców.

ZACHĘCAJĄCIE SWYCH ZNAJOMYCH DO ZAPISYWANIA SIĘ NA RADJOABONENTÓW!

Trybuna Czytelników

Poniewierka inwalidów wojennych...a zarządzenie ministerjalne świstkiem papieru

Szanowny Panie Redaktorze! Jestem młodym jeszcze człowiekiem, bo liczę 32 lata a ciężko ranny w powstaniu śląskim utraciłem niestety zdolność do pracy i skazany jestem wraz z rodziną na Wege taje.

Bo czyż z kilkozłotowej renty inwalidzkiej jaką otrzymuję można wyżywić żonę z trojgiem nieletnich dzieci? Choć ciężko jestem poszwankowany i uznano mnie za 33 proc. inwalidę starałem się o jakąś skromną bodaj posadę, która pozwoliłoby rodzinie na jakieś takie utrzymanie. Dowiedziałem się niedawno o istnieniu okólnika Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, który głosi, że w samorządach należy zatrudniać pewną ilość inwalidów a nawet zalecono wojewodom by sprawdzali, czy inwalidzi zostali faktycznie zatrudnieni.

Wniosłem więc podanie do Magi stratu w Katowicach na ręce p. prezydenta Kocura i dotąd, chociaż upłynęło od tego

czasu kilka miesięcy, nie otrzymałem nawet odmownej odpowiedzi.

Powracając do podanego wyżej okólnika niech mi wolno będzie za cytować sankcję karne, któremi zagrożono nieprzebieganie zarządzenia ministerjalnego, a mianowicie areszt do 1 miesiąca i grzywna do 2500 zł.

w razie niezatrudnienia procentualnej liczby inwalidów wojennych.

W. H. z Katowic.
— Cóż warte są okólniki i sankcje których się nie przestrzega i które spoczywają pod warstwą pyłu. Możeby więc ktoś, dbały o los najlepszych synów Ojczyzny, którzy w ważnej chwili dziejowej chwycili za oręż, by walczyć o granice Polski, przypomniał sobie tych nieszczęśliwców, borykających się z twardym losem i przymerających głodem.

Może p. prez. Kocur znajdzie za jęcie dla pokrzywdzonego przez los obrońcy ziemi śląskiej.

Nie dajmy pogrześć mowy polskiej na obczyźnie! Popierajcie akcję zbiórki na Fundusz Szkolnictwa Polskiego Zagranicą

Dwudniowy strajk trzech zagłębi -- postanowiony

3 marca staną wszystkie kopalnie

W dniu wczorajszym odbyło się międzyzwiązkowe posiedzenie organizacji górniczych, na którym postanowiono proklamować na dzień 3 i 4 marca, t. j. na piątek i sobotę dwudniowy strajk protestacyjny w przemyśle górniczym trzech zagłębi: górnośląskiego, dąbrowskiego i krakowskiego.

Na posiedzeniu tem ustalono jednocześnie treść odezwy, jaką organizacje wydały do wszystkich górników. Odezwa brzmi:

„Górnicy! Kapitaliści swoją lekkomyślną gospodarką lat ubiegłych doprowadzili do bankructwa przemysłu węglowego w Polsce. Skutkiem tej nieobliczalnej gospodarki na terenie naszych zagłębi węglowych stosunki społeczno-gospodarcze porażają się coraz bardziej niepewnie. Ostatnie tygodnie przyniosły wzmogoną falę redukcji. Wiele kopalń zostało zamkniętych, inne stoją w przedniu unieruchomienia.

Komisarz demobilizacyjny z trudem stawia opór napływającym zezwoleniom na zamykanie zakładów pracy i redukcje coraz to nowych robotników. Jedynym w ich mniemaniu środkiem zaradczym, jaki na ten stan mają kapitaliści, jest żądanie dalszego obniżenia płac robotniczych, które dziś wskutek przymusowych światełek urągają wszelkiemu pojęciu.

W tym stanie rzeczy i wobec

bliskiej walki o nową umowę taryfową oraz w myśl uchwały międzyzwiązkowego kongresu górniczego, który odbył się w dniu 26 lutego r. b. proklamujemy dla zagłębi: górnośląskiego, dąbrowskiego i krakowskiego dwudniowy strajk protestacyjny. Strajk protestacyjny rozpoczyna się w piątek dnia 3 marca o godz. 6-ej rano, a kończy się w sobotę dnia 4 marca r. b. o godz. 24-ej.

Naznaczony strajk musi solidarnie ogarnąć wszystkie kopalnie polskich zagłębi węglowych, ażeby pokazać kapitalistom, iż górnik polski wszystkimi legalnymi środkami, stojącemu mu do dyspozycji bronić będzie się przeciwko nowym reakcyjnym zamachom przemysłu.

Gdyby mimo dwudniowego strajku protestacyjnego wypowiedzenie plac nie zostało wycofane i obecne płace na dłuższy okres nie zostały ustalone, wówczas związki proklamują na czas nieokreślony powszechny strajk przeciw obniżce płac.

Górnicy! Z uwagi na karność organizacyjną i solidarność górnika polskiego oraz powagę chwili domagamy się od was za stosowania się ściśle do wyznaczonego terminu rozpoczęcia i zakończenia strajku protestacyjnego. W poniedziałek dnia 6 b. m. wszyscy górnicy wymienionych zagłębi, jak jeden mąż, muszą znowu solidarnie stanąć do pracy.

Górnicy! Nie dajcie posłuchu jawnym, czy ukrytym wrogom, którzy będą chcieli przedłużyć strajk protestacyjny. Nie wiercie im! Nie dajcie się użyć do walki wywrotowej i antypaństwowej.

Górnicy! Wypełnijcie tylko to, co wam poleca do wykonania podpisane organizacje. Niech żyje solidarność górnika polskiego w walce o słuszne i sprawiedliwe postulaty!

Odezwę tę podpisało 10 organizacji górniczych z Zespołem Pracy związków górniczych na czele.

Zauważyć należy, że komuniści, korzystając z przygotowań związków do zapowiedzianego

na kongresie strajku rozrzucałi wczoraj obfitym ilości ulotek, nawołujących do dwudniowego strajku protestacyjnego w dniach 1 i 2 marca.

Jednolity front metalowców

W związku z jednolitym frontem górników toczą się między organizacjami metalowców rozmowy o utworzenie identycznego porozumienia.

W sprawie tej odbędzie się w czwartek posiedzenie Zespołu Pracy związków metalowców.

Nie jest wykluczone, iż metalowcy przyłączą się do strajku protestacyjnego górników.

Zakończenie strajku w Kopalni „Pokój”

W dniu wczorajszym doręczono części strajkującej załogi kopalni „Pokój” papiery redukcyjne oraz dokonano wypłaty zarobków.

Naskutek zawiadomienia komisarza demobilizacyjnego, iż wszedł w życie krok interwencyjny u dyrekcji kopalni pozostały bez rezultatu, a także wobec wyniku rozmowy delegacji rady załogowej z hr. Ballesroemem z generalnej dyrekcji Rudzkiego Gwarectwa Węglowego,

wczoraj o godz. 4-ej po południu załoga postanowiła strajk przerwać.

Z dniem dzisiejszym pozostała załoga w ilości 665 robotników przystępuje ponownie do pracy. Możliwym jest, że część robotników z pośród zredukowanej załogi zostanie ułokowana na innych kopalniach tego samego towarzystwa.

Katowicki redaktor dostał 3 miesiące więzienia

Przed kilku tygodniami ujęty został przez policję w Katowicach i osadzony w areszcie podejrzany o kradzież niejaki Szostek.

Po wypuszczeniu z aresztu Szostek zgłosił się do redakcji pewnego pisma katowickiego, skarżąc się iż w areszcie pobito go do krwi. W związku z tem ukazała

się na łamach tego pisma napastliwa notatka.

Sprawa ta znalazła się wczoraj na wokandzie sądu grodzkiego w Katowicach, który po przesłuchaniu świadków skazał Szostka i od powiedzialnego red. Nogaia na karę po 3 miesiące więzienia.

Gdy niema w domu węgla... ..idzie się na Kopalnię

Kto chce nabyć węgiel, idzie do biura sprzedaży kopalni, zamawia i płaci konwencyjną cenę.

Tak czynią ci, których na to stać. Kto jednak nie posiada gotówki, nie może myśleć o kupnie. To rozumie każde dziecko.

Tak też rozmawiali dwaj bezrobotni, którym chłód w mieszkaniu dał się porządnie we znaki.

Bez wszelkich ceregieli przesadzili oni mur kopalni „Wielki Jacek” w

Królu. Hucie należącej do Skarbofermu i... dalejże zwałac węgiel na ulice. W pracy tej przeszkodził im stróż kopalni, którzy zawiadomili policję.

Tymczasem jednak zaopatrującym się w węgiel udało się zwać.

Policja ustaliła już ich nazwiska i wszczęła za obydwojoma poszukiwanie.

Są to Walenty Jurek z Chorzowa (Piastowska 14) i niej. Gocek bez stałego miejsca zamieszkania.

Stale jedno i to samo... Włamania i kradzieże

Królewska Huta zwana obecnie miastem bezrobotnych może się poszczycić nienotowaną ilością kradzieży i włamań. Jak nas informuje pewien „krym” policja upada ze zmęczenia przy ściganiu przestępców, których stale przybywa.

Żłodzieje miejscowi niczem nie gardzą. Czego sami nie spożytkują — sprzedają drugim. To też lista paserów, którzy nieraz i nie dwa mieli konflikt z prawem jest dość spora.

Mieszkanie Józefa Poloczka w Królu. Hucie (Hajducka 51) odwiedzi

dziłi onegdaj przedpołudniem jakiś amatorzy cudzej własności a nie znalazłszy gotówki, zabrali suknię pani Poloczkowej i... maszynkę do strzyżenia włosów.

Imni „specjaliści” dobrali się w tym samym czasie do mieszkania pani Wiktorji Barskiej (Cmentarna 3), które gruntownie przeszukali zabierając z bielizniarki 160 zł. w gotówce i zaświadczenia na podjęcie renty wdowiej po mężu i synie.

Sprytny był to „skok”, bowiem policja głowi się nad osobami wykonawców.

Naczelnik sądu grodzkiego doszczętnie okradziony

Dzisiejszej nocy przy pomocy podrobionych kluczy dobrali się jakiś nieznani sprawcy do mieszkania naczelnika sądu grodzkiego w Mysłowicach (Seminaryjna 1) i za chowując się bardzo cicho wy-

nieśli z sypialni pierzynę, ubranie smokingowe, trzewiki, dwie teczki skórzane i aparat radiowy, poczem również pocichu odeszli.

Kradzież ta stanowi dla Mysłowic zrozumiałą sensację.

Kolporterzy fałszywych 10-złotówek

CIESZYN, 28 lutego. — Tel. wł. — Ubiegłego wieczoru przytrzymano w Skoczowie jako podejrzanego o rozpowszechnianie fałszywych monet 10-złotowych 33-letniego Antoniego Gruszkę z Leszczyn w powiecie bielskim i 31-letniego Jana Koka z Bielska, którzy objeżdżając w tym dniu szereg miejscowości powiatu cieszyńskiego puszczały w obieg fałszywe monety 10-złotowe zakupując drobne ilości towa-

ru i placąc każdorazowo 10-złotówką.

W czasie rewizji osobistej znaleziono u przytrzymanych kilka pozostałych sztuk fałszyfikatów i większą ilość prawdziwych pieniędzy w bilonie, uzyskanych z zamiany fałszyfikatów.

Aresztowano ich i przekazano władzom sądowym w Skoczowie.

Niedozwolony zabieg przyczyną śmierci pacjentki

Do szpitala powiatowego w Szarleju przywieziono onegdaj w stanie beznadziejnym 19-letnią Anielę Faberównę z Szarleja (Kanałowa 12) u której lekarz stwierdził symptomy zakażenia krwi.

Zapytana o szczegóły Faberówna przyznała się, iż będąc w stanie odmiennym poddała się za namową swego narzeczonego, Teodora Zdebla z Radzionkowa nie-

dozwołonemu zabiegowi, który przeprowadziła nieznaną jej akuszerka w Bielszowicach. Mimo zabiegów lekarskich Faberówna zmarła wczoraj rano.

Zawiadomiona o wypadku prokuratura w Tarnowskich Górach, wszczęła dochodzenie i w związku z tem Zdebla przytrzymano. Akuszerka, której nazwiska nie zdołano dotąd stwierdzić, zbiegła.

Są wolne mieszkania ale... za drogie

Związek Właścicieli Nowych Domów na Województwo Śląskie z siedzibą w Rybniku stwierdził, że w wielu miejscowościach Śląska jest duża ilość próżnych mieszkań i sklepów, nietylko w nowych, ale i w starych domach, a mianowicie, w Rybniku jest do wynajęcia 70 mieszkań różno-pokojowych i 25 sklepów, w Tarnowskich Górach, w Piotrowicach, Zorach, Wodzisławiu, Piekarach Wielkich i innych miejscowościach przemysłowych, łatwo obecnie o pomieszkanie. Jedyną wadą tych wolnych mieszkań jest ich wygórowana cena, niedostępna dla przeciętnego lokatora. Najprościej byłoby więc obniżyć wysokie komorne nie czekając na urzędową obniżkę, co i tak prędzej czy później musi nastąpić.

Gore!

Wczoraj zaalarmowano straż pożarną do ognia, jaki powstał w mieszkaniu p. Banaszowskiego w Katowicach (Mickiewicza 22), gdzie od żaru pieca zapaliła się kanna, dywan i podłoga. Ogień w kilka minut ugaszono.

„Nieporozumienie” wspólników

Jak to często bywa powstała wśród wspólników spory, które przeważnie rozstrzygają sądy.

Panowie Feliks Wróbel z W. Piekara (Marjańska 41) i Piotr Zydek z Lasowic pow. Tarn. Góry byli też wspólnikami i dotąd nie znali sądów. Ostatnie pociągnięcie jednego z nich zawiedzie obu przed kratki sądowe, bowiem p. Wróbel doniósł policji, że Zydek (nomen omen) dopuścił się sprzeniewierzenia i fałszerstwa rachunków skutkiem czego Wróbel został poszkodowany na 1.500 zł.

Podobno i p. Wróbel nie jest bez winy.

Krewki Luboś

Uzyskawszy informacje, że w mieszkaniu Stefana Lubosia w Król. Hucie (Styczyńskiego 41) znajduje się magazyn przemysłowych z Niemiec artykułów, straż graniczna w asystencji policji zamierzała przeprowadzić rewizję mieszkaniową. Urzędującym funkcjonariuszom Luboś stawiał opór i porwał się na jednego z nich zamierzając go pobić.

Zamiar ten udaremnił policjanci, którzy poskromili Lubosia pałką gumową, a kiedy ten argument nie poskutkował osadzono go w areszcie. Rewizja dała wyniki bardzo nikłe, znaleziono bowiem tylko 40 pomarańczy.

Niezawsze się udaje...

Chykiem przekradało się onegdaj przez zieloną granicę pod Brzezinią Śląskiem pięciu mężczyzn obciążonych paczkami. Pech chciał, że wpadli w zastawione sieci strażników, którzy wszystkich „wyfasowali”. Są to mieszkańcy Zagłębia Dąbrowskiego Józef Jasko, Józef Kuśa, Antoni Ostrowski, Franciszek Warmus i Wincenty Sproska. Skonfiskowane przy tej okazji rodzynki i zapalniczki niemieckie powędrowały wraz z delikwentami do urzędu celnego w Brzeziniach Śląskich.

Odpowiedzi Czytelnikom

P. Józef Smoczok, Ruda Śl. Otrzymał przez żonę garnki itd. stanowią komplet i nie więcej do tego nie należy. Złotego zegarka niestety dołożyć nie możemy, jesteśmy bowiem za biedni.

Potworna nędza zmuszała bezrobotnych do kradzieży węgla Niezwyczajnie łagodny wyrok sądu

Fala silnych mrozów jaka nawet dźwiła Śląsk w styczniu r. b. zaskoczyła niespodziewanie tysiące bezrobotnych, którzy pozbawieni możliwości nabycia środków opałowych i wskutek likwidacji bieda-szybów rzucili się gromadnie na pociągi węglowe i zwąły na kopalniach. Znane są wszystkim liczne wypadki masowych wypraw bezrobotnych na zwąły kopalni Hildebrand w Nowej Wsi, gdzie doszło nawet do przykrych zająć. Zaatakowani przez bezrobotnych stróż kopalniani użyli w kilku wypadkach broni.

W toku dochodzeń ustalono nazwiska biorących udział w wypadkach bezrobotnych i pociągnięto ich do odpowiedzialności karnej.

Wczoraj sprawa ta znalazła się na wokandzie sądu okręgowego w Katowicach.

Akt oskarżenia obejmował nazwiska 67 bezrobotnych mężczyzn

i kobiet, którym zarzucał kradzież węgla. Na rozprawę zjawił się połowa wezwanych oskarżonych, którzy usprawiedliwili nieobecność pozostałych nie mogących z braku odzieży i obuwia opuścić mieszkania.

Przewód sądowy wykazał całą grozę potwornej nędzy wyrzucenych na bruk robotników, ludzi, którzy, gdyby nie konieczność żyć ciowa nie byłiby popadli w konflikt z prawem.

Po przesłuchaniu kilku funkcjonariuszy policji i stróżów kopalnianych sąd wydał wyrok skazujący cy kilku oskarżonych, którym udowodniono, iż uprawiali handel kradzionym węglem na karę aresztu od jednego do dwu tygodni z zawieszeniem na dwa lata.

Wyrok ten przyjęli zasadzeni z prawdziwą ulgą, chwalać niezwyczajnie ludzkie traktowanie ich przez sędziów.

13-letnia żywa pochodnia w N. Hajdukach

Umyta spirytusem głowa przyczyną nieszczęścia

Straszny wypadek miał miejsce onegdaj w mieszkaniu Franciszki Sowy w Nowych Hajdukach (3-go Maja 54), która, nie wiadomo bliżej dłaczego, użyła do mycia głowy swej córki 13-letniej Elżbiety spirytusu skażonego.

Po tem szczególnym myciu zbliżyła się dziewczynka z niewyschniętymi do statecznie włosami do kuchni, pod którą płonął ogień. Młoda i niedoświadczona dziewczynka otworzyła drzwiczki, a wówczas stała się rzecz straszna.

W jednej chwili zajęły się nasycone spirytusem włosy i

dziewczynka stanęła w płomieniach.

Mimo natychmiastowej pomocy doznała ona ciężkich poparzeń głowy, twarzy, rąk i karku tak, że w stanie ciężkim przewieziona została do szpitala

do szpitala

hucnickiego w Świętochłowicach.

Nieznane są nam bliżej okoliczności, w jakich wypadek ten zaistniał, w każdym razie musimy stwierdzić, że dużo winy ponosi w tem nieszczęściu matka dziewczynki, która musiała przecież wiedzieć, że spirytus jest materiałem łatwopalnym.

Zmora głodu

panoszy się na wsi śląskiej

Z dworu skradziono 4 worki pszenicy

Z Tarnowskich Gór donoszą: Powtarzające się coraz częściej wypadki kradzieży artykułów spożywczych w miastach i osadach robotniczych były dla wsi zupełnie obce. Obecnie i po wsiach panuje nędza i wielu rolnikom grozi na przedwiośnie

brak ziarna,

które sprzedano po żniwach

za marny grosz,

a resztę spotrzebowano na własny użytek. Wielu rolnikom zabrakło ziarna

do siewu.

Głód i nędza pcha biedaków do kradzieży ziarna u lepiej sytu-

wanych rolników lub we dworach.

W ub. niedzielę w nocy dokonano włamania do spichrza dworskiego w Starych Tarnowicach w pow. tarnogórskim skąd skradziono 375 kilo pszenicy. Spłoszeni przez stróża nocnego złodzieje porzucili łup na dziedzińcu sami zaś ratowali się ucieczką.

W toku prowadzonych przez policję dochodzeń okazało się, że sprawcami włamania i kradzieży byli pozbawieni pracy miejscowi robotnicy rolni. Jako silnie podejrzanego o tę kradzież zatrzymano Franciszka Mikę ze Starych Tarnowic, bezrolnego robotnika wiejskie go.

Z byle głupstwem

do... policji

Nigdzie indziej tylko na Śląsku ludziska lubią się wzajemnie obwiniać a co gorsze oskarżać i soba poniewierać. Ktoby twierdził, że się mylimy, niech się przekona. W sądach grodzkich i okręgowym przewija się tysiące drobnych i nie znaczących spraw z którymi wstyd uciekać się aż do takiej instancji, jakby takiej drobnej sprawy, urazy lub innej nie było można załatwić na drodze polubownej z pominięciem wysokich kosztów sądowych i adwokackich.

To też zajmujący się dziedzi-

statystyki twierdzą o Ślązakach nie bez słuszności, że są największymi pieniactzami w Polsce.

Oto drobny przykład:

Do policji w Świętochłowicach zgłosiła Hildegarda Lampert (Fogta 14), że jej znajomy Wilhelm Paliwoda (Długa 9) zabrał teczkę skórzaną wartości aż 12 zł. Czy pani Hildegarda nie zna adresu swego znajomego, że aż policję musi zajmować takimi drobiazgi mi. Czy wszystko musi być załatwiane przez policję i sądy?

Repertuar Teatru Polskiego

Środa, 1.3 o godz. 20: „Proboszcz wśród ubogich” (premiera).

Piątek 3 marca 1933 r. o godz. 20: „Proboszcz wśród ubogich”.

Sobota, 4 marca 1933 r. o godz. 20: „Kwadratura koła”.

TEATR POLSKI NA PROWINCJI

Czwartek 2 marca 1933 r. w Knurowie: „Pod zarządem przymusowym”.

Sobota 4 marca 1933 r. w Król. Hucie o godz. 19.15: „Kupiec Wenecki”.

PREMIERA

„PROBOSZCZ WŚRÓD UBOGICH”

Dziś, w środę 1 b. m. o godz. 20 premjera francuskiej komedji w 5 aktach Lorde i Chaine „Proboszcz wśród ubogich”. Komedja ta, to przeróbka naprawdę pięknej, wzruszającej i podnoszącej ducha powieści, a jeżeli do tego dodać niezwykle wysokie odczucia sceniczne, ujawniające się w szeregu bajecznie splecionych symboli i obrazów, lekkość dialogu iskrzącego się dowcipem i wszelakiego rodzaju kalamburów, to wytworzymy sobie całość zewszecmiar pochlebna. Reżyseruje Biesiadecki, gra cały zespół.

Równocześnie przygotowuje Teatr świętą komedję A. Fredry p. t. „Zemsta”, w reżyserji Brylińskiego.

KONCERT IMRE UNGARA

W piątek 10 b. m. o godz. 20 odbędzie się w Teatrze Polskim koncert pierwszego laureata konkursu Chopinowskiego w Warszawie — mistrza Imre Ungar, niewidomego pianisty. W programie: Bach, Beethoven, Chopin, Schuman. Szczegóły w programach. Bilety sprzedaje kasa Teatru.

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

o:

ZDZISŁAW ANDRZEJOWSKI

CZETWONA pajęczyna

POWIEŚĆ

— Kontrolera?!

— No, tak... Czyż może was to dziwić? Przecież od czasu do czasu nasza centrala wysyła kontrolerów...

Allert wpatrzył się przerażony w twarz Eljaszewicza, jakby chciał odgadnąć, czy to przypadkiem nie żarty. Po chwili wymamrotał jednak niepewnie i wahająco:

— Ja... nie potrzebuję się obawiać niczego... ale zawsze to nieprzyjemne... Czy wy może wiecie coś o przyjeździe tego kontrolera?...

Eljaszewicz uśmiechnął się triumfująco. Oto poskromił swego oficjalnego szefa i nie miał już powodów obawiać się, że zamknie mu znów kasę na czas dłuższy, jak to już raz było.

— Nie, towarzyszu Allert, nic nie wiem. Odkąd przyjechałem do Warszawy nie komunikowałem się jeszcze z centralą bez waszej wiedzy, ale spodziewam się, że ktoś tu przyjedzie... Nie zostawia nas tak przecież samym sobie... Rozumiecie? Prawda?

Allert skinął głową i starał się teraz opanować i nie zdradzać się z tem, że wiadomość o możliwym przyjeździe kontrolera podziałała na niego najfatalniej. Nie miał, jak zresztą i Eljaszewicz, czystego sumienia. Dbał przecież o swoje interesy, o czem świadczyło pokazne konto prywatne w banku...

— Dziękuję wam, towarzyszu Gromow... — wykrztusił uprzejmie. — Zawsze lepiej być przygotowanym na wszelkie ewentualności... No ale jakże idzie wasza praca? — zmienił temat rozmowy przebiegle.

— Moja praca? Jak najlepiej. Spodziewam się dużych rezultatów, ale też w związku z tem mam duże wydatki. Te sto dolarów, które biorę dzisiaj, to na opłacenie detektywa.

— Detektywa? O, to ciekawe...

— Tak, muszę odszukać pewnego inżyniera... Bardzo niebezpieczny człowiek... Opowiem wam kiedyś o nim, tymczasem muszę już iść, dowidzenia...

Podali sobie ręce i spojrzeli w oczy.

— Nie macie do mnie żadnych pretensyj?... — zapytał Eljaszewicz.

— Pretensyj?! Ależ skądże, towarzyszu! Ja myślę nawet, że my się zawsze porozumiemy... prawda?...

— I ja mam tę nadzieję... dowidzenia!

Eljaszewicz wyszedł z gabinetu przedstawiciela handlowego w jaknajlepszym humorze. Udało mu się zrećnie poskromić tego człowieka, a jego znaczące powiedzenie o możliwości porozumienia się zawsze zapowiadało doskonale stosunki na długi czas.

— Ręka rękę myje... — mruknął sentencjonalnie i uśmiechnął się.

Zamknął się jeszcze na chwilę w swoim gabinecie i kazał poprosić jednego z urzędników, który otrzymał od niego polecenie zatelefonowania do redakcji Alarmu.

Gdy urzędnik wszedł do gabinetu, przyjął go wyniośle i zimno, gdyż tak zwykle się zachowywał w stosunku do podwładnych. Chodziło mu o pozyskanie sobie opinii człowieka niezwykle surowego, poważnego i wymagającego. Wiedział przecież doskonale, że wśród personelu przedstawicielstwa znajduje się wielu agentów w centrali...

— Czy dzwonił pan do redakcji?

— Tak jest panie sekretarzu...

— I co? Niech pan mówi!

— Towarzyszu, mam do was wielką prośbę... — szeptem prawie zwierzył się zastrachany urzędnik.

— Prośbę? Nie rozumiem! O co chodzi...

— Niech pan mi zostawi tę sprawę do wieczora, a udzielię panu bardzo cennych informacji... Możliwe nawet, że już będę wiedział, gdzie ukrywa się inżynier Poreda...

Eljaszewicz posłyszawszy to, zerwał się z krzesła i położył rękę na ramieniu urzędnika.

— Trofimow! Co to ma znaczyć?

— Chciałbym być wam pożytecznym, towarzyszu sekretarzu... Ja już dawno marzę o tem, by z wami bliżej współpracować...

W głosie Trofimowa brzmiały tak szczerze nuty, tak prosto patrzył w oczy i tak zabawnie się czerwienił, że Eljaszewicz uwierzył mu zupełnie.

— Nie, on nie może być agentem centrali... — pomyślał, lecz postanowił być ostrożny.

— Ja nie gardzę nigdy dobrymi informacjami, towarzyszu. Jeśli o to chodzi, to macie do mnie zawsze wolny wstęp, ale tym-

czasem odpowiedzcie na moje pytanie. Co powiedziano wam w redakcji?

— To był Poreda, towarzyszu!

Eljaszewicz zamrugnął powiekami i usiadł na krześle. Musiał dobrze panować nad sobą, by nie okazać wzruszenia, jakie go ogarnęło po usłyszeniu tej wiadomości. Milczał przez chwilę, kreśląc coś ołówkiem po bibule a potem, jakby nigdy nic, odezwał się spokojnie:

— Tak, domyślałem się tego... Czy powiedzieli wam to w redakcji?

— Nie, zaczęli kręcić, zasłaniać się tysiącem powodów i w końcu zbyli mnie niczem. Odszukałem jednak reportera, który podał tę wiadomość i wy dobyłem z niego wszystko...

— Doskonale! Ale co znaczy wszystko?

— No, że to był Poreda... Dowiedziałem się pozatem, że jest on przyjacielem Gromnickiego...

— Wiceministra spraw wewnętrznych?!

— Tak jest, towarzyszu. Zapewne dlatego nie chcieli mi nic powiedzieć w redakcji...

— Gdzie on mieszka?

— Właśnie, że to jeszcze nie jest ustalone. Z dancingu odjechał z inżynierem Jarowskim, będę musiał tam szukać informacji...

— A to dobrze, to bardzo dobrze... Więc towarzyszu Trofimow! Powierzam wam tę sprawę. Jeśli wywiążecie się z niej dobrze, możecie być pewni mojej opieki i poparcia... Czekam wieczorem waszego raportu...

Trofimow skłonił się, jak mógł najuniżej, i na palcach opuścił gabinet. Był u szczytu swych marzeń! Został współpracownikiem potężnego Gromowa, z którym sam przedstawiciel handlowy musi się liczyć...

Eljaszewicz zaś ledwo opanował radość, która zalewała mu serce. Chodził po pokoju i raz wraz poklepywał się po głowie.

— Dobry dzień mam! Dobry dzień! Znalazłem Poredę, oblaśkawilem tego grubasa i... zarobiłem sto dolarów na czysto, bo ten detektyw jest mi już niepotrzebny! Brawo!

Spojrzał na zegarek i przestraszył się. Dochodziła dwunasta. Miał zaledwie kilkanaście minut czasu, by nie spóźnić się do kawiarni, na umówione spotkanie.

— Zdażę taksówką! — pomyślał i chwycił za słuchawkę telefonu. Wymienił numer detektywa.

— Pan Bock? Doskonale, że pana jeszcze zastałem. Zaszły pewne zmiany, ta sprawa jest tymczasem nieaktualna, może pan rozporządzać swym czasem dowolnie. Dowidzenia! Tak, tak, przy okazji pomyślę znów o panu...

Wybiegł szybko z gabinetu, naciągnął palto i zbiegł na ulicę. Na swoje szczęście nie potrzebował szukać taksówki, gdyż stała tuż przed gmachem przedstawicielstwa.

Wskoczył do środka i rzucił adres wielkiej kawiarni, w której w południe zbierała się ogromnie różnolita publiczność.

Pełno w niej zawsze było wojskowych, polityków, aktorów, dziennikarzy, pań z towarzystwa, pań z półświatka, niebieskich ptaków, przejezdnych cudzoziemców i wszystkiego tego, co stanowi zawsze o charakterze wielkomiejskich kawiarni.

Przyjechał na miejsce równocześnie prawie z swą limuzyną, która zajechała z innej ulicy.

Gdy otworzyły się drzwiczki, wysiadła z niej młoda, niezwykle urody kobieta, ubrana doskonale i z wielkim smakiem.

Uradowany Eljaszewicz posunął się kocim krokiem i zdjąwszy kapelusz z głowy zgął się w niskim ukłonie.

— Witam...

— A, to pan tutaj?! — powitała go uśmiechem i podała drobną rączkę w obcisłej reniferowej rękawiczce. — Miał pan czekać i tęsknić, a tymczasem widzę, że spóźnił się pan...

— Proszę wybaczyć swemu niewolnikowi, ale zatrzymały mnie nieco, różne ważne sprawy. Ledwo się uwolniłem, ludzie są okropnie nudni... — tłumaczył się z łobuzerską miną i prowadził ją już pod rękę.

Nie bronila tego, gdyż piękna limuzyna i wspaniały kosz róż, które przysłał na dzieńdobry usposobiły ją do niego jaknajlepiej.

Po chwili siedzieli już przy małym stolczku i nachyleni do siebie rozmawiali, jak para starych dobrych przyjaciół.

Dalszy ciąg jutro